

Novosti v zbirki Doneski

O NOVIH IN STARIH PASIJONSKIH DOGNANJIH

Doneski 22

Memorabilia locopolitana 11

Pasijonski doneski 2010/5; Škofja Loka : Muzejsko društvo, Stara Loka : Lonka, 2010, 216 str.

Kakor pravi neutrudni urednik zbirke *Doneski* in njene podzbirke *Pasijonski doneski* Alojzij Pavel Florjančič – slednja je letos izšla že petič – v uredništvo ves čas prihajajo nove zanimivosti, povezane s škofjeloškim ter drugimi slovenskimi in evropskimi pasijoni. Vedno nova dognanja bogatijo naše vedenje o pasijonskih igrah in pomagajo vzdrževati pasijonsko kondicijo do naslednje škofjeloške uprizoritve; v Muzejskem društvu Škofja Loka pa se trudimo to tudi zapisati.

Osrednje mesto v tokratnem zborniku je namenjeno zadnji uprizoritvi Škofjeloškega pasijona iz leta 2009. Poleg celotnega gledališkega lista, z navedbami vseh, ki so kakorkoli sodelovali pri izvedbi, si lahko preberemo še razmišljanja odličnega in uprizoritvi srčno predanega režiserja Boruta Gartnerja. Prav tako je z zadnjo uprizoritvijo povezan prispevek na koncu publikacije, prinaša zaključno poročilo z mnogimi zanimivimi dejstvi ter uporabnimi podatki.

Veliko težo novi številki *Pasijonskih doneskov* dajeta dve pomembni deli, ki sta bili ob svojem nastanku prezrti. Prvo je diplomska

Naslovnica pete številke Pasijonskih doneskov.

(foto: Tomaž Lunder)

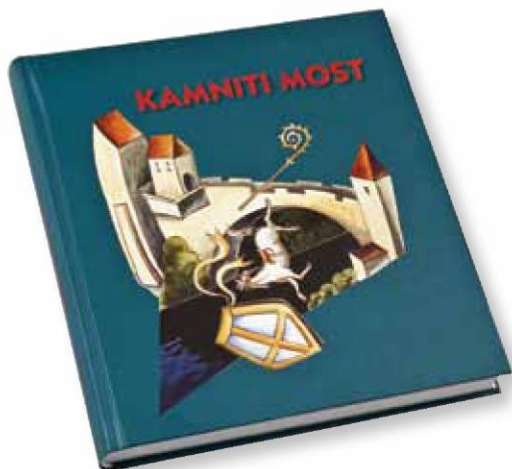
naloga kapucina patra Roberta Podgorška, ki je strnjeno védenje o nastanku pasijonskih procesij in njihovi navzočnosti na Slovenskem. Drugo pa je pred dvanajstimi leti objavljen prispevek Ilije Popita, z naslovom *Pasijoni pri nas že pred letom 1584*, ki je takrat ostal brez odmeva. Izvrsten in pregleden je tudi prispevek urednika Florjančiča, in sicer o novejših pasijonskih uprizoritvah na Slovenskem.

V poglavju *Pasijonske sledi* lahko preberemo kratko predstavitev dveh starejših prepisov pasijona ter prispevek o pasijonskih igrah, objavljen v časniku *Laibacher Zeitung* iz leta 1868. V rubriki *Pasijonski dogodki* se še enkrat sprehodimo skozi zadnjo uprizoritev in tako lažje pričakamo novo, načrtovano za leto 2015.

ZBIRKA PRIPOVEDK KAMNITI MOST SPET MED LOČANI

Doneski 23

Lojze Zupanc: Kamniti most (s predstavitvijo Zupančevega življenja in strokovno oceno njegovega dela); Škofja Loka : Muzejsko društvo, 2010, 324 str.

Zbirka pripovedk Kamniti most
(foto: Tomaž Lunder)

Zbirka pripovedk s slikovitim naslovom *Kamniti most* ima za Loko in Ločane prav gotovo poseben pomen. Po skoraj 40 letih med nas spet prinaša okamnele grajske gospodične, lubniške škrate, blegoške velikane in ajdovske deklice. Ob njih smo Ločani odraščali, spoznavali domačo zgodovino in čeprav je mnogo motivov pripovedk precej spremenjenih, literariziranih ali celo prinesenih od drugod, smo jih vzeli za svoje in težko pričakovali ponovni natis.

Tokratni izdaji daje posebno težo že podnaslov – *s predstavitvijo Zupančevega življenja in strokovno oceno njegovega dela*. Z veseljem

lahko rečemo, da smo zbiralcu pripovedk in avtorju knjige Lojzetu Zupancu ure sničili dolgoletno željo po kritičnem ovrednotenju njegovega dela, kar je temeljito in strokovno opravila dr. Marija Stanonik, etnologinja in doktorica literarnih znanosti. Poleg Birollovih risb, ki so krasile prvotni dve izdaji, knjigo bogato in hudomušno nadgrajujejo ilustracije domačinke, akademske slikarke Maje Šubic. Birollove ilustracije iz prvih dveh izdaj je natančno predstavil umetnostni zgodovinar Dušan Koman.